

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI KÖZLÖNY

SZERKESZTŐSÉG: Debrecen,
Révész-tér 2. szám. (Kistemplom.)

KIADÓHIVATAL: Debrecen,
Kálvin-tér 17. szám. (Püspöki hivatal.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Előfizetési ár 1 évre 8 pengő.
Postatakarékpénztári csekk számla: 43.916.

FŐSZERKESZTŐ: D. Dr. RÉVÉSZ IMRE. FELELŐS SZERKESZTŐ: URAY SANDOR.

HARMADIK REND?

(Az Országos Református Tanító-Egyesület javaslatai.)

Nem szívesen vitatkozom olyan emberekkel, akiket szeretek, mert a vita hevében könnyen megesik, hogy adunk vagy kapunk sebet és ez mindig kárára esik a barátságnak. Nem szívesen mondom el tehát véleményemet az ORTE, most már csakugyan hivatalos szerv által megállapított és az egyesület lapjában való közzététel folytán hitelesnek tekintendő szövegben megismerhetett javaslatairól. De kénytelen vagyok vele, mert attól tartok, hogy a hallgatás még nagyobb ellentétnek lehet okozója.

Az ORTE a múlt év október elején elnökségi értekezletet tartott Hajdúszoboszlón. Az értekezleten az országból huszonkilenc egyházmegyei tanítóegyesület képviselői vettek részt. Ezen az értekezleten indítványok hangzottak el az elemi iskolák igazgatási és felügyeleti rendjének, valamint az egész egyházalkotmány berendezésének megváltoztatása iránt. A javaslatok, de még inkább az azok támogatására elhangzott beszédek a mostani helyzet bírálatával és a kívánt változtatások újszerűségével élénk meglepetést keltettek abban a szűk körben, mely az elnökségi tanács állásfoglalásáról értesült. A meglepetés nyilvánítása viszont a javaslatok szellemi szülői körében okozott érzékenységet, aminek bizonyossága a közgyűlésen nyilvánított bizalom. Semmi sem szebb ugyanis, mint az egyesület bizalma a vezetősége iránt, de ennek ünnepélyes nyilvánítása mindig abból a feltevésből indul ki, hogy mások kételkednek benne. A meleg ünneplés azonban az egyesület belső ügye.

Amihez van közünk mindnyájunknak, az a javaslatok lelkes és egyértelmű elfogadása és a törvényes egyházi hatóságok elé terjesztésének kimondása. Azt ugyan senki sem hitte sem a tanítóság egészéről, sem az ORTE egyes tagjairól, különösen meg vezető embereiről, hogy nem törvényes, hanem forradalmi úton akarnák a maguk törekvéseit megvalósítani, de az sem baj, ha ezt külön is hangsúlyozzák. Ha kinek kifogása van, nem a változtatásnak tervezett módja — ami egészen kifogástalan —, hanem a tett indítványok tartalma és a lap közzélése szerint elhangzott megokolása ellen irányul. Még ebben a vonat-

kozásban is inkább abban az irányban, ahogy Arany János írja az öreg Toldinéről: Pedig nem is Györgyöt, hanem Miklóst félti. Aki az ORTE emez indítványain megütközik, nem arra gondol elsősorban, hogy a tanítók túlzott hatáskörhöz akarnak hozzájutni, hanem arra, hogy ez az állásfoglalás olyan körökben, amelyekben a tanítóság különben sem kedves, a tanítók eddig kivívott helyzetének visszaszorítására törekvést fog előidézni.

Az első javaslat, amely arra irányul, hogy az iskolák ügykezelése, igazgatása a tanítóság jogkörébe kerüljön, az iskolaszék csak az anyagi ügyeket intézze és a tanító elsőfokú hatósága az esperes legyen, nem olyan, hogy érdemes legyen róla sokat beszélni. Az iskola igazgatása most is a tanítók, nevezetesen a közülök választott igazgatók kezében van. Ott meg, ahol a tanítók kis száma miatt nincs igazgató-tanító, igen sok esetben hátrányos lenne az esetleg még gyermekorban lévő egyetlen tanító kezére adni az egész igazgatást. Az iskolaszék felől az egyházi törvény alig mond valamit, a hatáskörét részletező népiskolai szervezet megalkotásában pedig az érdem oroszlánrésze Ormós Lajos tisztelt barátomé, akivel és boldogult Bodor Lajossal napokon át tusakodtam magam is a szövegben. Ez a szervezet nemigen tartalmazhat a tanítóságra sérelmes szabályokat, nemcsak azért, mert kiváló tanítók jeles munkája, hanem azért sem, mert tanítótestvéreink még engem is elismerésben részesítettek érdemtelennül azért, mert segítettem abban, hogy a szervezet olyan legyen, amilyen lett. Végül ami azt a kívánságot illeti, hogy a református tanító elsőfokú hatósága az esperes legyen, ez ugyan legnagyobbbrészt most is úgy van, de éppen a tanfelügyelőségre hivatkozás nem éppen szerencsés. Jól tudom, hogy a tanfelügyelő urak, akármilyen képesítéssel kerültek e pályára, mint már hosszabb idő óta tanügyi téren foglalkozók, elsőrangú szakemberekké válnak. De azt is tudjuk mindnyájan, hogy nem minden ügyet végeznek maguk és a hivatalukban alkalmazott fogalmazási szakbeliek közt is akárhányszor van olyan, egyébként jeles fiatalember, aki az egyetemi tanulmányai alatt

híret sem hallotta pedagógiának. Már ezeknél minden elfogultság nélkül inkább szakképzetteknek tartom az iskolaszéki elnököket, akik mégis csak rendszeresen tanultak pedagógiát és akik közt soknak tanítói oklevele is van.

De mondom az ORTE eme javaslatának nem tulajdonítok különösebb jelentőséget. Aligha másnak következése ez, mint annak az áldatlan ellenszenvnek, amely — nem intézményekből, hanem személyektől származóan — a lelkipásztor meg a tanító között néhol végsőkig fokozódik és amelynek — nem mindig a tanító az oka.

Sokkal figyelemreméltóbb, sőt azt mondhatnám, aggasztó a másik javaslat, amely szerint a tanítóságnak és a tanárságnak a lelkészek és a világiak mellett egyenlő arányban helyük legyen egyházkormányzati szerveinkben és egyházi bíróságainkban. Az előző ülésről adott tudósítás szerint az egyház alkotmányát „háromrendűvé” kívánják tenni. Hiszen a „rend” szót az újabb időkben nagy előszeretettel használják mindenféle foglalkozás megjelölésére és azzal az értelemmel, amellyel ügyvéd, orvos vagy kereskedő „rend”-ről beszélnek, lehet szólni tanárok és tanítók rendjéről is. Az is igaz, hogy az ilyen értelemben vett „rendek”, valójában az egyfoglalkozásúak érdekcsoportjai, hováinkább szerephez jutnak az újabbkori államszervezetekben. Van ugyan olyan ember, aki az érdekképviselőten alapuló elrendezést az állami életben is visszafelé haladásnak tekinti. Én ebben nem okoskodom: a fejlődés iránya (már akár előre, akár hátrafelé) most ez és akinek gyönyörűsége telik benne, csak hadd lelkesedjék az érdekképviselőti berendezéseken.

Már ugyanis az állami életben és ami ahhoz tartozik. De mindig szerencsétlenség volt, ha az állami életben kifejtett skémákat ráalkalmazták az egyházra. Valahogy az egyház mégsem annyira „vaskos, reális”, hogy mindig csak a világból való példaképek után fusson. Az egyháznak nem szabad csak arra nézni, hogy mi a célszerű. Lehet az érdekképviselőten alapuló elrendezés egészen célszerű földi vonatkozásokban, de az egyháznak a célszerűség kedvéért nem szabad megtagadni a maga alapvető elveit. Alapvető elv pedig, hogy az egyházban nincs érdek, nincs hatalomban való részesedés, hanem szolgálat van. Azok, akik az egyház kormányzását és igazságszolgáltatását végzik, nem urai, hanem szolgálói a többieknek. Mindjárt ott van tehát egy gyökeres tévedés, amikor a kormányzásban való nagyobb részesedést mint jogot követelik a maguk számára.

A másik, nem kevésbé gyökeres tévedés az, hogy az egyház alkotmányát tetszés szerint lehet három, négy vagy nem tudom én hány rendűvé tenni. Nem kétséges, hogy az egyház mindennemű szolgálatában, tehát a kormányzás és bíraskodás végzésében is, a lelkipásztoroknak kell a legnagyobb részt viselni. Az ő szolgálatuk nélkül egyáltalán nem képzelhető egyház (már t. i. református egyház), amelyet hiszen az Ige helyes hirdetéséről és a sákramentumok helyes kiszolgáltatásáról, vagyis a lelkipásztorok munkájának helyes végzéséről lehet megismerni. Hogy az ő eljárásuk ne lehessen egyoldalú szempontok szerint haladó, azért adunk melléjük másokat is.

Akár szorosán presbitéri rendszerrel gondolkodom és azt mondom, hogy a pásztor-presbiterek mellé

adok még más presbitereket is — akár általános „protestáns” eszmekörben állítom szembe az Ige hirdetőivel az Ige hallgatóit —, mindenképpen megokolt, hogy két (és nem több) elemből állítom össze az egyház kormányzó szervezetét: pásztorokból, azaz ígéhirdetőkből és másokból. Másokból, akik nevezetesen mindenféle „rend”-ből valók, olyanokból is, akiket kenyérkereset köt az egyházhoz és olyanokból is, akik anyagiakkal járulnak az egyház fennmaradásához. Ennek van logikája. De hogy ama „mások” közül kivégyem az egyház tanítóit (vagy tanárait és tanítóit), nem tudnám semmivel okát adni. Ha a tanítás nemes munkája lenne ennek a kivéttségnek alapja, akkor oda kellene soroznom a más iskolafenntartók református tanítóit is. Ha meg az egyházi szolgálatban állás, akkor további rendde kellene tennem azokat a különböző igazgatási tisztviselőket is, akik némelyik egyházközségünkben elég nagy számmal (esetleg a tanítóknál nagyobb számmal) találhatók.

Senki sem vonja kétségbe az iskolának az egyházban is nagy jelentőségét, de nem erről van szó, hanem az egyház szerveinek miként megalkotásáról. Az egyetem hittudományi kara tanárai is az egyházi bíróságok hatósága alá tartoznak, de számukra sincs intézményesen biztosítva, hogy a bíróság tagjai legyenek. Csak lehetnek, mint a tanítók is. Mégsem találják sértőnek.

Am ha elvi okok nem tennék lehetetlenné ezt a „háromrendes” alkotmányt, megbuktatnák éppen a célszerűségi szempontok. Mert a javaslat ama bizonyos mészárosra emlékeztet, aki nem oda üt, ahova néz. A lelkészekre néz, de végsőleg a „világiakon” üt. Még a paritásos elrendezés mellett is hallhattuk emlegetni, zsinaton is, annak az igazságtalanságát, hogy azok, akik az egyházat „fenntartják”, csak annyi tagot küldhetnek az egyházi gyűlésekre, mint azok, akik az egyháztól élnek. Mennyivel inkább jogosultnak fogják tartani (nem én) ezt a panaszt, ha a szám a tagok feléről harmadára csökkenne! Az egyháztagokat pedig inkább vissza kellene édesgetni az egyházhoz, mint őket még jobban elkedvetlenítő intézkedéseket javasolni. Mert azok az egyszerű parasztemberek, akikből legnagyobb mértékben áll a magyarországi református egyház, híven és őszintén ragaszkodnak az egyházhoz, az ingüket is odaadják a papjukért meg tanítójukért, ha jól bánt velük, de sokkal értelmesebbek, sem hogy észre ne vennék és sokkal önértesebbek, sem hogy simán beletörődjenek, hogy ők és velük együtt minden egyháztag felesből harmadosra szorul a — tanítók előretörése miatt.

Az az elem meg, amelyen a változtatás csattanni akar, tehát a lelkipásztorok, a református egyházi életben példátlan és semmiféle elvi okkal nem magyarázható háttérbe szorításuk okát szintén a tanítók jogosulatlan ambíciójában látván, az eddig sem túlzott rokonszenvet a lehető legkisebb fokra fogják csökkenteni. Sőt esetleg meg fogják közülök egyesek kisérelni azt is, hogy a tanítóságnak az egyház szervezetében eddig elért helyzetét kedvezőtlenebbé tegyék. Erre igazán nincs szükség.

Mire való olyan javaslatokkal előállani, amelyeknek sorsa úgyszólván előrelátható? Az ORTE vezetősége maga is bizonyára tisztában van azzal, hogy a „háromrendes” szervezet az egyház törvényes jogalkotása

megvalósítani nem fogja. Hát akkor miért kell ellen-
tétet kelteni?

Ha sürgetik a tanítók az egyházmegyei és egy-
házkerületi közgyűlésen a nagyobb képviselőket, ha
kivánják, hogy a konventen is legyen tanító, ha tö-
rekesznek arra, hogy az egyházmegyei és kerületi
tanácsbírák közt is legyen a tanítók közül való :
ezeket a kívánságokat az érdekelt tényezők meg
fogják fontolni és keresik a teljesíthető módját. De
a „háromrendes“ javaslatra az lesz a válasz, hogy
ilyen lehetetlenséggel nem érdemes az időt tölteni.

Sajnálom, hogy kiméretlenül meg kell monda-
nom a véleményemet, de nyilvánosság elé vitt
javaslatnak a nyilvánosság előtt kell elviselni a kimé-
letlen bírálatot.*

Szentpéteri Kun Béla,
egyházmegyei gondnok.

* A kérdés különleges fontosságára tekintettel más
hozzászólásokat is szívesen fogadunk — de csak ehhez
hasonló színvonalon és egy lapszámunkban elhelyezhető
terjedelemben! Szerkesztőség.

A kollégiumi akció első esztendeje.

Az egyházkerületi Elnökség körlevelének meg-
jelenése óta eltelt az első esztendő. A Kollégium fel-
segítésére megindított akció széles köröket megmoz-
gatott. Megmozdultak az egyházak, a tiszántúli
egyházkerület 409 egyházból (a Királyhágómellékét
még bele nem értve) 359 ajánlott fel évi vagy egy-
szersmindenkori adományt (87.7%), eddig még nem
tett ajánlatot 50 (12.3%), túlnyomóan a legkisebb
és nehéz helyzetben lévő egyházak, néhány még
ezután igéri a határozathozatalt.

A lelkészek szinte kivétel nélkül siettek felaján-
lásokkal, a tanítók is nagy számmal.

Vezető embereink tekintélyes összegeket küldtek
be. Sokszor nem várt, meglepetésszerű adományok
is érkeztek.

Az egyházaktól és az egyházzal kapcsolatban
lévőktől (lelkipásztorok, tanítók, presbiterek és más
egyháztagok) beérkezett megajánlások és befizetések
összegét a következő táblázat mutatja :

	Egyházak		A meg- ajánlás %-ában	Egyháztagok		Egyh. száma	Aján- lott	Nem aján- lott	Fize- tett	Nem fize- tett
	megajánlása	befizetései		megajánlása	befizetései					
Alsószabolcsi	19,569—	1,087.72	5.5%	19,287.20	3,921.81	24	23	1	16	8
Beregi	15,241—	1,427.86	9.8%	13,905—	2,562.50	64	62	2	42	22
Békésbányai	28,800—	1,879—	6.5%	12,893—	2,416.60	32	22	10	16	16
Bihar-érmelléki	5,180—	721.64	13.9%	4,066.10	471.10	17	17	—	15	2
Debreceni	11,415—	1,515—	13.4%	8,880—	1,834.76	26	26	—	20	6
Felsőszabolcsi	14,195—	1,150.10	8.1%	12,128—	1,242.10	46	46	—	32	14
Hevesnagyunsági	20,775—	2,355.10	11.3%	16,255.40	3,224.46	30	27	3	20	10
Középszabolcsi	14,403—	3,130.10	21.7%	18,499.20	7,044.70	47	42	5	34	13
Máramaros-ugocsai	4,355—	480—	10.9%	8,271—	635—	26	16	10	10	16
Nagykárolyi	5,345—	1,618—	30.2%	4,681—	754.10	18	18	—	11	7
Nagyszalontai	2,580—	130—	5.1%	3,075.80	481.80	15	9	6	3	12
Szatmári	7,776—	688.36	8.9%	7,846.94	1,126.04	64	51	13	31	33
Összesen	149,634—	16,182.88	14.3%	129,788.64	25,714.97	409	359	50	250	159

A táblázat magától beszél. Mutatja, hogy az
egyházak felajánlása 150,000 P, amelynek 10.8%-át
be is fizették. 1941-re 14.3% jutna ; a nagykárolyi
egyházmegyéből 30.2% fizettetett be, mert Nagy-
csesed a felajánlott 1200 P-t egyösszegben beküldte;
Középszabolcsból is 21.7% jött be, mert Nyíregyháza
is 1000 P-t egyösszegben küldött be. A megajánlást
tevő egyházakból 250 be is küldte már az 1941. évre
szóló részt, tehát a megajánlást tevő egyházaknak
70%-a. Az összes egyházaknak 61%-a.

Négy egyházmegyének minden egyháza ajánlott
fel, ezek a bihar-érmelléki, debreceni, felsőszabolcsi
és nagykárolyi, sőt ide számíthatjuk az alsószabolcsit,
ahonnan csak egy, a beregit, ahonnan csak kettő,
és a hevesnagyunságait, ahonnan csak három nem
tett ajánlást.

A volt növendékek közül kb. kétezernek, akik-
nem címét sikerült megállapítani, küldtünk a kör-
levélből és a kollégiumi igazgatóság körleveléből,
amelyben visszafizetésére kértük őket azoknak az
alapítványoknak, amelyeket az Értesítőkből nagy
munkával össze lehetett állítani, meg azoknak a
tandíj- és tápintézeti kedvezményeknek, amiket már
nem is lehet összességük kimutatni. Ezen a címen

is körülbelül 30,000 P megajánlás és 8322 P befizetés
jött be. De ez az összeg lényegesen nagyobbnak
tekinthető, mert a volt diákok közül a lelkészek és
tanítók, tanárok az egyházakkal együtt vannak nyil-
vántartva, mert a felajánlásaikat és befizetéseiket
az egyházakkal jelentették be.

Vezetőinknek s a Kollégium tanárainak és
egyéb tisztviselőinek megajánlása szintén 30,000 P
körüli összeget tesz ki, befizetéseik 11,189 P-t
mutatnak.

Végül kollégiumi hangversenyekből is folyt már
be 4996.28 P. A debreceni Templomegyesület június
8-i templomi hangversenye 2106.67 P, a teológus
ifjúság október 31-i reformációi ünnepélye 1350 P-t
hozott ; Ócsöd, Túrkeve, Mezőtúr kollégiumi napjai
300—370 P-t, Hajdúböszörményé 162 P-t jövedel-
mezett. Konyár, Dévaványa, Büdzentmihály ünne-
pélyei 80 pengőn felül hoztak. Megható, hogy az
ócsödi elemisták március 15-i ünnepélyük 45 P jöve-
delmét is erre a célra küldték.

Az Elnökség ismételen is felhívta a lelkipász-
torokat, hogy a tehetősebb egyháztagok névsorát,
akiktől egyházunk iránti ragaszkodásból és a Kollé-
gium iránti szeretetből nagyobb adományok is vár-

hatók, küldjék be. Erre válasz mindenünnen még nem érkezett, sokan nem tudtak ilyeneket megnevezni, máshol félreértették és a presbitérium majdnem minden tagját bejelentették. A jelentések alapján eddig kb. 450 címre küldtünk az Elnökség e célra szolgáló külön kéréseiből. Ennek az akciónak eddig pontosan kimutathatóan 8165-10 P megajánlás és 3855-10 P befizetés az eredménye. De igen sokat ígértek még s a lekipásztor urak is reményüket fejezték ki, hogy még sok helyről küldenek. Vannak köztük kisebb, 10—20—30 P-s adományok, de igen sok 100 P-s, sőt tekintélyes összegek.

Összegezve :

Egyházak felajánlásai :

149,634— P, befizetései : 16,182-88 P

Egyháztalálkozók felajánlásai :

129,788-64 P, befizetései : 25,714-97 P

Volt növendékek felajánlásai :

30,693-50 P, befizetései : 8,322-58 P

Egyéb egyházi, világi férfiak megajánlásai :

30,688— P, befizetései : 11,189— P

Hangversenyekből :

4,996-28 P

Az összes felajánlás 360,000 P-re becsülhető, 1942 január 1-ig befizettetett 72,383-93 P, külön alapítványokkal 82,448-53 P.

Ha a befizetések a következő hat év alatt is így folynak be, az eredmény a félmilliót meghaladja. Ha a jó Isten jobb esztendőket és jobb, békés időket enged érni, akkor talán a megajánlások is növekednének és a kitűzött cél : az egymillió nem látszik elérhetetlennek. Hiszen bizalmas értesüléseink vannak már hagyományokról és végrendeletekben való megemlékezésekről. És jelentkezhetnek még addig itt is bőkezű pártfogók, mint egykor Szeghalmon és Nagykőrösön, vagy a Baár-Madasban ; hiszen a kollégiumi alapítványok története is bőven mutat fel Cseh-Szombathy Józsefeket, Récei Jánosokat, Péczely Józsefeket, Szegedi Sándorokat, Szartóry Imréket, Soós Gáborokat, Kövesdy Jánosokat, akik egyedül alapítottak tanszékeket, és voltak más nagy alapítók, mint Ármós Bálint, Szilágyi Mihály, Szabó Pál és Bethleni Zsuzsanna, Hegyi Mihályné stb. s újabban Karai Sándorné, Teghze Gyula, akiknek fejedelmi adományai sok tehetséges ifjúnak tették lehetővé pályájuk elvégzését.

Isten áldása legyen az adakozókon!

A Kollégium pedig az ő segítségükkel erősödjék meg és virágozzék az ötödik és következő évszázadokban is.

Debrecen, 1942 január 22-én.

Jakucs István.

Hírek az egyházmegyéből

BÉKÉSBÁNÁTI EGYHÁZMEGYE.

Segédlelkész esendes napok. A békésbánati egyházmegye segédlelkészei január 13-tól 15-ig esendes napokra gyűltek össze Hódmezővásárhelyre. Mind a három nap az Ige mellett való elcsendesedéssel kezdődött, de bő alkalom

nyílt a segédlelkészeket érintő lelki, gyakorlati és megélhetési problémák megvitatására is. A konferencián a következő lelkészek és segédlelkészek szolgáltak : Bakó László, vitéz Csia Lajos, Kádár László, Kósa Ferenc, dr. Kopasz Gábor, Koppányi Gyula, Márton Árpád, Mónus Ferenc, Seres Béla, Seres Zoltán és Szabó Dániel. Lélekben megerősödve, barátságban egymással összeforva távoztak ifjú lelkészeink munkahelyeikre.

Népfőiskolai munka. A békésbánati egyházmegyében két népfőiskolai tanfolyam is működik. A hathetes szeghalmi, egy külön, erre a célra bérelt házban, amely január 25-én tartja záróvizsgáját és a négyhetes hódmezővásárhelyi tanfolyam, a KIE-otthonban, amelyik január 12-én nyílt meg. Az új eszmét és gondolatot az egyházmegye esperese nagy jóakarattal pártfogolja, az egyházmegye belmissziói lelkésze pedig a nevelői munkában vesz tevékeny részt. Földműves ifjúságunk nagyon rászorult a népfőiskolákra és nagyon hálás a szeretetért, amit értük adozunk.

DEBRECENI EGYHÁZMEGYE.

A mikespéresi egyházközség Leányköre 1941 karácsony első napján páratlan sikerű műsoros-estet rendezett. A Leánykör énekkarának bevezető éneke után Kelemen Piri leánykörtag Baja Mihály : „Légy áldott szép Karácsony“ c. versét szavalta. Dr. Lencz Géza Sándor lekipásztor megnyitó beszéde után „Nóta szárnyán“ c. háromfelvonásos népszínművet adta elő a Leánykör Dr. Lencz G. Sándorné irányításával, melynek nagy sikerében igaz szívvel osztozott a szépszámu hallgatóság. A felvonások közben leánykörtagok karácsonyi énekszámokat és szavakat adtak elő. A népszínműhöz tartozó dalokat a református egyház zenekara kísérte. Az erkölcsileg és anyagilag igen jól sikerült műsoros-estet az egyház dalárdájának énekszáma fejezte be.

HEVESNAGYKUNSAÁGI EGYHÁZMEGYE.

A kunesorbai egyházközség, mely tanyákon élő reformátusok gyülekezete, az utóbbi évek alatt nagy lelki és anyagi megerősödéssel ment át. Isten kegyelme csodát tett a gyülekezetben. 1937-ben megépítette templomát, 1938-ban felszentelte, ugyanez évben toronyórát készíttetett, a templom köré betonjárdát csináltatott, míg az egész templomkertet körülkerítette és még 1938. év őszén 4600 pengő költséggel orgonát szentelt. 1940. évben a lelkészi lakás omladozó melléképületét újraépítette. Most pedig 11,300 P költséggel új, az egyházmegyei szabályrendeletnek megfelelő lelkészlakást épít, amely már tető alatt van. Mindezt az építkezést, amely jóval meghaladta az 50,000 pengőt, maga a gyülekezet adta össze, kevés kivételtől eltekintve. Pedig a gyülekezet lélekszáma alig éri el a 700-at. Az adakozás terén maga a lekipásztor jár elől, aki most is a lelkészlakás építésére 1000 P adományt adott. Itt említjük meg köszönettel azt is, hogy az új lelkészi lakásra a Hangya Központ nemeslelkű vezérigazgatója, Dr. Wünsch Frigyes 1000, azaz Egyezer pengőt adományozott. Az istentiszteletek még ilyen hidegben is, hóval fedett utak ellenére is látogatók, eleven ifjúsági és leányegyesületi munka folyik : évi perselypénz 127 P volt. Soli Deo Gloria!

KÖZÉPSZABOLCSI EGYHÁZMEGYE.

Az apagyai egyházközségben alakult KIE tanulságos kirándulást tett január 18-án, vasárnap Napkorra, a kis szórványgyülekezetbe, ahol összhangzatos énekszámokból, beszédek és szavatokból összeállított teljes programmal szerepeltek. A program többi számát Birta József lelkész, Kodácsi János segédlelkész, Belenczessy József igazgató-tanító és Tóth Lajos tanító adták. Napkor egykor hatalmas anyagyülekezet volt, az ellenreformáció idején elüldözték híveit, templomát, paplakát feldúlták, akkori hírneves esperes-lelkészét, Szentmártoni Ferencet elűldözték ; azóta sem tudott a kicsiny gyülekezet megerősödni. Jövő-menő, szegény emberekből áll a kis szórványgyülekezet, hol az apagyai egyház végzi a cura pastoralis. Ma szép, intenzív munka keretében vallásoktatással, havonként egyszer istentisztelet-tartással és a nagy ünnepeken pedig úrvacsoraszertartással, amely munkákhoz kapcsolódott most a KIE kirándulása is. A kis szórványgyülekezet most imaház szerzésén fáradozik.

HALOTTAINK

Özv. Sinka Sándorné Péchy Erzsébet, a debreceni kollégiumi gimnázium volt nagynevű igazgatójának özvegye, 86 éves korában, háromévi súlyos szenvedés után, 1942 január 6-án csendesen elhunyt. — A B. F. R. A.

Gyökössy József nagykakucsí lelkész életének 60-ik évében január hó 20-án pár napi súlyos szenvedés után elhunyt. A megholdogultat feleségén, két fián kívül kiterjedő rokonság gyászolja, köztük Gyökössy Dániel gyomai lelkész és Gyökössy Endre a jeles költő, testvérei.

Miskolczy László gáborjani nyug. lelkész, 83 éves korában, keresztyéni türelemmel viselt hosszas szenvedés után, jobblétre szenderült. A debreceni egyházmegye életében, mint régi tanácsbírónak, nagy szerepe volt. A szelídeklű pásztor volt gyülekezete s szép nagy családja gyászolja. A B. F. R. A.

KÜLÖNFÉLÉK

A Kormányzó úr főmértósága az ötödik budapesti Zsinatunk 1941. évi május hó 19—20. napjain tartott negyedik ülészakán megalkotott V. és VI. egyházi törvényekkel jóváhagyta. Mint köztudomású, a most jóváhagyott törvények: a Magyarországhoz visszacsatolt keleti és erdélyi területeken fennálló református önkormányzati testületeknek a magyarországi református egyház többi részével való egyesülése végrehajtására, valamint az egyházi törvények egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozik.

„A házasság a Szentírás fényében.“ Ez volt az összefoglaló címe a Budapesten munkálkodó Kálvin János Társaság 1942. év január 14—15-1 VI. országos konferenciájának. A nehéz idők és rossz utazási lehetőségek ellenére is, a budapesti theologia tágas díszterme zsúfolásig megtelt helybeli és vidéki érdeklődőkkel; Tiszántúlról és a felszabadult területekről is szépszámmal érkeztek. Az elmúlt évek konferenciái főleg hittani és szociális kérdésekkel foglalkoztak. Most az általános óhajnak engedve, a keresztyén erkölcs tan s általában az emberi élet egyik legnagyobb, napjainkban legsúlyosabb és egyben legrejtelmesebb megnyilatkozásával: az Isten által rendelt szent házassággal foglalkozott a konferencia, református elvi és theologiai megalapozással, de minden tételében az élet gyakorlati követelményeinek szem előtt tartásával. A rövid két nap alatt, a délelőtti, délutáni, sőt az esti órákat is kihasználva, nyolc nagyjértékű előadás hangzott el. Mindenik előadó komoly felkészüléssel, tudása legjavát hozta. Igen érdekesek és áldásosak voltak a hozzászólások, melyek a felvetett témákat új meg új megvilágításban gazdagították. Őszintén sajnáljuk, hogy a konferenciáról, Lapunk szűk terjedelme miatt, részletes beszámolót nem közölhetünk. A résztvevők lelkes kívánságára, a konferencia rendezőse megígérte, hogy az elhangzott előadásokat és a fontosabb felszólalásokat könyv alakban közreadja. Erre előre is felhívjuk olvasóink figyelmét. Gazdag szellemi fegyvertárat nyerünk majd e könyvben azokhoz az ellenünk indított kemény és kíméletlen harcokhoz, amelyekben megbomlanak kerítéseink és sajnos, mindjobban felborul a magyar felekezeti béke. Mi a béke ember vagyunk. Meg vagyunk írva: „a jövendő a béke emberé“ (Zsolt. 37 : 37).

A debreceni református egyházközség 1941. évi reverzális statisztikája. Kulcsár Dezső, a debreceni egyház új anyakönyvvezető lelkésze igen tanulságos, részletes statisztikát készített az egyház 1941. évi reverzális háborújáról. Közérdekű adatait az alábbiakban közöljük. Református és róm. kath. vallású egyének között Debrecenben 1941-ben 290 vegyesházasság kötött; ebből reverzalist adott javunkra 92, kárunkra 88. Megegyezés nem kötött 110 esetben. (Lélekszámárány szerint a református részre 144, a róm. kath. részre 36 kellett volna hogy essen.) Református és gör. kath. között kötött 9 vegyesházasság; ebből reverzális javunkra 31, kárunkra 29; megegyezés nem kötött 31 esetben. (Lélekszámárány szerint a református részre 56, a gör. kath. részre 4 kellett volna hogy essen.) Református és ág. evangélikus között kötött 25 vegyesházasság; ebből reverzális javunkra 5, kárunkra 4; megegyezés nem kötött 16 esetben. (Lélekszámárány szerint javunkra 8, kárunkra 1 lett volna a normális.) Református és izraelita között kötött 15 vegyesházasság; ebből reverzális javunkra 3, kárunkra 1. Nem kötött reverzalist 11 pár. (Itt a számárány normális.) Református és gör. keleti között 4 vegyesházasságból 1 kötött reverzalist javunkra, kárunkra 1 sem; meg nem egyezett 3 pár. Református és unitárius 3 vegyespár; reverzalist 1 sem kötött. Református és baptista 1 pár, reverzális nélkül. — Az összes vegyesházasságok száma az állami anyakönyv szerint 429. Összes reverzális javunkra 132, kárunkra 122; reverzális nélkül 175 vegyesházasság. A kimutatott 254 reverzális házasságból lélekszámárány szerint javunkra 169, kárunkra 85 lett volna lélekszámárány szerint a normális. Bizony szomorú számok ezek. Még szomorúbb, hogy Debrecenben ez évről-évre így megy. Valamit javít a szomorú mérlegen az, hogy igen sok nem debreceni egyháztag a vidékről itt köti meg házasságát s otthoni környezetétől el akarárnak rejőzni, itt csinálja a reverzalist. Ez a statisztikában ki nem mutatható. Nyilvánvaló azonban az, amire már tavaly is reámutattunk, hogy Debrecenben kevés a lelkipásztorok száma. Az ellenség pedig a túlszennyes öröklést a maga javára kihasználja és az eszközökben nem válogat. A debreceni református egyház öröklőinek reá kell döbenni a sorozatos veszteség veszedelmes a rányaira s ha kell: defenzív meg kell védelmeznie a gondjaira bízott hívők lelki érdekeit.

A templomszékek eladása rendszerének eltörlése. Az egyházkerületi közgyűlésről szóló, mult számunkban megjelent tudósításunk kiegészítéséül közöljük az alábbi hírt: A vidéki — főleg falusi — református egyházak egyik legfájóbb sebe és sok-sok bajnak okozója volt a multban az a rendszer, hogy részben az egyházi adók mérséklése, részben egyenesen templomépítés, vagy újjáépítés céljára a templomi helyeket árverés, vagy szabad egység útján egyeseknek, esetleg családoknak eladták. Ezek a helyek aztán öröklés útján szálltak nemzedékről-nemzedékre és vele együtt szálltak a villongások is, melyeket a legkomolyabb közbelépések sem voltak képesek békességre változtatni. Dr. Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkész munkássága során személyesen szerezte a legfájóbb tapasztalatokat egyes egyházakban. Ez a magyarázata annak az üdvös határozatnak, melyet javaslatára az egyházkerület meghozott. Ugyanis még mindig százhuszonhárom egyházközségben áll fenn a templomszékjog és mindenütt, de különösen negyvenhat egyházban tapasztalják a káros hatását ennek a rendszernek. Ezért most kimondotta a kerületi közgyűlés, hogy templomszékjogot nem ismernek el többé. A templomi székek áruba bocsátásának gyakorlata fenntartását a közgyűlés annál is inkább elítéli, mert a tiszántúli egyházkerület közgyűlése már 1874-ben figyelmébe ajánlotta az egyházmegyéknek és presbitériumoknak az úgynevezett templomszékjog megszüntetését. A közgyűlés megtiltja a jövőre nézve, hogy bármelyik egyházközség presbitériuma akár adóbevételei pótlására, akár templomépítés, vagy renoválási költségek céljaira akár árverés, akár önkéntes megváltás útján pénzért bocsásson rendelkezésre egyeseknek, vagy családoknak templomi ülőhelyet. A ma még sokfelé fennálló úgynevezett templomszékjog az istentiszteleti rendben

LELKIPÁSZTOR, VALLÁSOKTATÓ-LELKÉSZ ÉS SEGÉDLELKÉSZ URAK FIGYELMÉBE!

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET ÁLTAL KÖTELEZŐEN ELŐÍRT

ÁRA 3—P

LELKIPÁSZTORI NAPLÓ

ÁRA 3—P

Új kiadása kapható a „MÉLIUSZ“ KÖNYVKERESKEDÉSBEN, Debrecen, Ferenc József-út 26.

meg nem t rhet . Minthogy a közgyűlés tudja, hogy a templomsz k jog generális megs ntet se némely helyen nehézségbe ütközne és az emberi indulatok újabb iszap-hull mj t vetné fel, ezért az intézkedések megtételére a presbit riumokat azzal kötelezi, hogy ha lehetséges, azonnal tegy k meg a szükséges intézkedéseket, ahol azonban m r l-holnapra csak nagyobb r zk dtat ssal lehetne keresztülvinni, ott a fokozatos megs ntet ssel törekedjenek, állandó lelki el k sz tt ssel és a gyülekezet tagjai között való munkálkodással kiküszöbölni ezt a rendszert. Az egyházkerület a templomsz kek öröklését semmi körülmenyek között nem engedi meg. A közgyűlés nagy megnyugvással látja Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkésznek ez rnyban folytatott értékes és nagy munkáját és ezért legteljesebb elismerését nyilvánitja.

Az Egyházi Törvénykönyv  rus t sa.
A visszatért keleti és erdélyi területek gyülekezetei és egyházi tisztviselői a magyarországi református egyház törvénykönyvét, mely az 1933.  vi I—IX. egyházi törvényeket tartalmazza, az Egyetemes Konvent központi irodájától (Budapest, XIV., Abonyi- t 21.) rendelhetik meg. A törvénykönyvből korlátolt számú példány áll rendelkezésre. A megrendeléseket beérkezésük sorrendjében intézik el. A törvénykönyv  ra kötve 3 pengő. Ugyanott a későbbi törvényeket magában foglaló p t fizetek is kaphatók: az 1933.  vi p t fizet (1933.  vi X—XI. egyházi te.) 20 fillérért, az 1941.  vi p t fizet (1939—1941.  vi I—VI. egyházi te.) 50 fillérért. A postadíj 16 fillér. A törvénykönyv és p t fizetek  r t a postad jjal együtt a Református Egyetemes Konvent, Budapest e., 37.113. sz. postatakar k p nzt ri esekksz ml ra kell bianco-befizetési lapon beküldeni. Befizetési lapot kérelemre a konventi iroda szívesen küld.

Hol van anyakönyvezve s hol és mikor született Simonyi Juliánna, akinek *Ernesztina*  s *Amália* nev  testv rn jei voltak. Sz lei nevét nem tudom. Mind a három testvér val szin leg *Makó környékén*, Csanád vagy Torontál megyében született, *Ernesztina* 1817 körül, *Juliánna* 1829—32 körül, *Amália* pedig k tt j k között. —  rtes t st a Szerkesztőség cimere k r nk.

HIVATALOS  RTESEIT S

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

105—1942. szám. TÁRGY: * vv gi nyomtatott  rtes t k beküldése.*

KÖRLEVÉL

közép- és középfokú iskoláink tekintetes Igazgat s g ihoz.

Ut sitom közép- és középfokú iskoláink igazgatóit, hogy intézetük évvégi nyomtatott  rtes t ib l ( vk nyv) az 1941—42. tanévtől kezdődően az eddigi kötelező péld nysz mokon kívül — az  vk nyv megjelenése után azonnal — egy külön példányt a VKM 182.997—1941. számú rendeletére való hivatkozással a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium IX. 2.  gyoszt ly  cimere (Budapest, V., Alkotmány-u. 3. sz.) terjesszenek fel.

Felhivom az igazgató urakat arra is, hogy az 1940—41. tanévvégi nyomtatott  vk nyv egy példányát fenti címre jelen rendeletemnek hivatalos lapunkban történő közzététele után azonnal küldjenek meg.

Debrecen, 1942. január 14.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

115—1942. szám. TÁRGY: *Polgári iskolákban a nemzetiségi nyelvek tanítása.*

KÖRLEVÉL

a polgári iskolák tekintetes igazgat s g ihoz.

A VK Miniszter  r az 1941.  vi november hó 27— n 58.701—1941. V. sz. a. kelt rendeletével polgári iskolában szlovák, rutén, román, szerb és horvát nyelvek rendkívüli tárgyként való tanítása tárgyában intézkedett (megjelent a „Hivatalos Közlöny” 1941.  vi december hó 15-i számában).

A miniszter  r a szóbanlévő rendeletében  gy intéz-

kedett, hogy az egyházi főhatóság alatt álló iskoláknál az 1.  -ban említett rendkívüli tárgyak tanítási tervét a helyi viszonyok figyelembevétele mellett tudoms lv tel végezt a tankerületi kir. főigazgatóhoz kell felterjeszteni.

Fenti miniszteri rendeletre az Igazgató urak figyelmét alkalmazkodás céljából felhivom.

Debrecen, 1942. január 14.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

146—1942. szám.

Anyakönyvi kutatás.

N dudvary Miklós budapesti (Váci-út 170/b) IV. 84. szám a.) lakos kérelmére elrendelem az alábbi anyakönyvi adatok felkutatását:

1. Thuróczi Károly születési bejegyzését. (Nevezett állítólag 1825-ben Csehpariban született.)

2. Lovas Veronika születési bejegyzését. ( ll t lag Széplakon, 1859. január 3- n született.)

3. Lovas Veronka apjának és anyjának születési és házassági bejegyzését. (Közelebbi adatok ismeretlenek.)

Feltal l s esetén k relemz  értesítendő.

Debrecen, 1942. január 23.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

1111—1941. szám. TÁRGY: *Hivatalos ügyek intézése.*

KÖRLEVÉL

Az utóbbi években többször adtam ki t j kozttat  ut st st arra, hogy a hivatalos ügykezelés miként történjék.

Ez alkalommal felhivom az illetékesek, különösen pedig a lelképásztor urak figyelmét arra, hogy a szolgálati ut t mind ig meg kell tartani, mert a felsőbb egyházi vagy világi hat s gakn l közvetlenül benyujtott jelentéseik és kérelmeik innen visszaadtnak s ezzel csak  gy k elintézését késleltetik s felesleges megterhelést okoznak a felsőbb hat s gaknak is.

A visszatért egyházközségekre való tekintettel megismétlem azon régebbi t j kozttat somat is, hogy fogadási  r kat hetenként kedden, szerdán és cs t rt k n délelőtt 10—12 óráig tartok. Más időben egyéb természet  hivatali kötelességeim, különösen pedig az állandó el ad k l való folytonos tárgyalások, s r  bizottsági  lezes sek stb. tartanak lefoglalva. Mivel pedig hivatalos k teless geimnek intézése gyakran sz l t el Debrecenből,  j nlatos, hogy — különösen vidékről beutazni szándékozók — előzetesen t j koztdj nak afelől is, hogy a tervezett bejövetel idején idehaza tartózkodom-  s hogy fogad suknak nem lesz-e valamilyen akad lva.

Debrecen, 1942. január 20.

D. Dr. Révész Imre,
püspök.

Pályázati hirdetmények

Minden pályázati hirdetményt a Debreceni Protestáns Lapban, mint egyházkerületünk hivatalos lapjában közzé kell tenni és az elsején közlendő pályázatokat az előző h  25-re, a 15- n közlendő hirdetményeket pedig a h  10. napjára kell a **Kiadóhivatal** címere (Debrecen, Kálvin-tér 17. Püspöki Hivatal) beküldeni.

A tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalától.

392—1942. szám.

PÁLYAZAT

a felsőszabolcsi református egyh zmegebe bekebelezett gy rei lelképásztori állásra.

Javadalom:

1. Készpénz 18-98 K.
2. 26 kat. hold 148  - l szántóföld.
3. 5 kat. hold 490  - l kaszáló.

4. 1775 liter búza (konv. értéke).
 5. 4192 liter rozs (konv. értéke).
 6. 6 öl tűzifa beszállítva (konv. értéke).
 7. Szénapénz 92 K.
 8. 4 hold egyszeri szántása és 4 hold egyszeri kaszálása (konv. értéke).
 9. Stóla az egyházkerületi szabályzat szerint.
 10. Állami fizetéskiegészítés 869·92 K.
- Lelkész használatban lévő földekért az adót maga fizeti. Lelkész fizetését az egyház félévenként utólagosan tartozik fizetni.
- Megváltandó beruházás 500 P.
- Pályázati határidő 15 nap.
- Pályázatok: Református Esperesi Hivatal, Demecser, Szabolcs megye küldendők.
- Debrecen, 1942 február 1.

D. Dr. Révész Imre, püspök.

Hajdúnánás református gimnáziuma megújítja eredménytelen pályázati hirdetését egy miniszteri kinevezés alá eső *rajzszakos tanári* állásra. Pályázhatnak középiskolára képesített református rajztanárok. Javadalom az állammal azonos. A pályázók folyamodványukat kellően felszerelve február 15-ig küldjék be a gimnázium igazgatóságához. Közzolgálatban nem állók igazolják azt is, hogy nem esnek a zsidótörvény korlátozása alá.

Berekbőszörményi református iskolaszék lemondás folytán megüresedett I. sz. *kántortanítói* állásra pályázatot hirdet. Fizetése: természetben modern lakás, 50 értékegység, jelenleg 10%-os helyi készpénzfizetés, megfelelő államsegély. Kötelessége: díjlevél szerint. A választás a tankerületi főigazgató jóváhagyása által válik jogerőssé s ennek elmaradása esetén a megválasztott az egyház ellen semmi kártérítési igényt nem támaszthat. Állás e jóváhagyást követő hónap 1-én elfoglalható, de semmi akadályt nem képez, ha a megválasztott folyó évi július 1-én foglalja azt el. Kellően felszerelt pályázatokat a hirdetés megjelenésétől számított 21 napon belül küldjék „Lelkészi Hivatal, Berekbőszörmény, Bihar vm.” címre.

Botpalád református egyházközség iskolaszéke részben osztott iskolájához pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *organista-kántortanítói* állásra. Javadalom: 1. Lakás (négy szoba) mellékhelyiségekkel és kert. 2. 12 kat. hold 207 □-öl szántóföld. 3. 2 drb. legeltetési jog. 4. 5 méter öl és 1 köbméter tűzifa. 5. 40 métermáza búza. 6. 136 P. szénapénz. 7. Stóla. 8. Államsegély. Kötelesség: kántori és tanítói teendők törvény és szabályrendeletek szerint való végzése. Pályázati határidő 21 nap. Állás azonnal elfoglalható. Válaszbélyeggel és szabályszerű okmányokkal felszerelt pályázati kérvények Református Iskolaszék, Botpalád, u. p. Kölese címre küldendők.

Fábiánháza református egyházközség pályázatot hirdet a nyugdíjazás folytán megüresedett III. sz. *tanítónői* állásra. Fizetés, kötelesség: törvény szerint. Pályázati határidő megjelenéstől számítva 21 nap. Kellően felszerelt kérvények Református Lelkészi Hivatal, Fábiánháza címre küldendők.

Hajdúsámsoni református egyházközség pályázatot hirdet: 1. Az átválasztás miatt megüresedett martinkai leányegyház rendes *előkönyörgő-tanítói* állására. Fizetése: természetbeni új lakás, melléképülettel, kerttel, 300 □-öl természetfölöttel, államsegély, 30%-ban helyi hozzájárulás a Központi Illetményhivatal útján és hat értékegységnek megfelelő készpénz az egyház pénztárából. Kötelessége: I—VI. vegyes osztály és az ismétlőiskola tanítása, továbbá lelkész akadályoztatása esetén vasárnaponként istentiszteletek tartása. 2. A sámsoni kerti II. számú tényleges katonai szolgálatra bevonult tanítójának helyettesítésére. Fizetés törvényszerű, Illetményhivatal útján. Kötelessége: a népiskolai alsó tagozat és ismétlőiskola tanítása. Mindkét állásra pályázók kérvényeiket a lap megjelenésétől számított 21 napon belül Református Lelkészi Hivatal, Hajdúsámson címre küldjék.

A monostorpályi református egyházközség pályázatot hirdet a II. sz. *tanítónői* állásra 21 napi határidővel. Javadalom: 1. Természetbeni lakás, kerttel. 2. 14 kat. hold 510 □-öl föld, 279 □-öl lucernás és legelőföld hasznélvezete. 3. 9·20 q rozs. 4. Megfelelő államsegély az Illetményhivatal által fizetve. A föld adóját felerészben javadalmas fizeti. Kötelessége: a kijelölt osztály vagy osztályok tanítása, kézimunka-tanítás és missziói munkákban segédkezés. A pályázati kérvények Református Lelkipásztori Hivatal, Monostor-

pályi címre küldendők visszaküldésre felbélyegzett borítékkal.

Nagyhalászi református egyházközség pályázatot hirdet tényleges katonai szolgálatát töltő *kántortanítójának helyettesítésére*. annak leszereléséig nyolcnapos határidővel. Fizetése körülbelül havi 180 P-1 kitevő pénz és földhaszonbérlet. Pályázati kérvények Református Egyházközség, Nagyhalász címre küldendők.

Nagyszalonta református egyházközsége pályázatot hirdet elhalálozás folytán megüresedett egyik *rendes tanítói* állásra. Javadalom: háromszobás lakás, mellékhelyiségekkel, konyhakerttel, törvényszerű készpénz. Kötelesség: kijelölt osztályok vezetése, belmissziói munkákban segédkezés, esetleg temetések alkalmával díjazott kántori szolgálat. Pályázati idő 21 nap. Válaszbélyeges kérvények felszerelve Iskolaszékhez küldendők.

Nádudvari református egyházközség pályázatot hirdet újonnan szervezett XII. sz. *tanítói* állásra. Fizetés teljesen Illetményhivatal útján. Törvényes lakbér. Kötelesség törvényben előírt. Állás azonnal elfoglalható. Pályázati határidő 21 nap. Pályázhatnak férfiak és nők. Pályázatok válasszbélyeggel Lelkészi Hivatalhoz küldendők.

Nyírkéresi református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett *kántortanítói* állásra. Pályázhatnak nők is. Cím: Nyírkéres, u. p. Baktalórántháza (Szabolcs m.).

Porcalsmi református egyházközség pályázatot hirdet lemondás folytán megüresedett II. és III. sz. *tanítói* állásokra 21 napos határidővel. II. sz. állás javadalma: új lakás, mely áll kétszoba, konyha, kamara, fürdőszoba, előszobából, villanyvilágítással. Istálló, sertésöl, faskamara. Kert egy kataszteri hold, ebből 439 □-öl bekerítve. Törvényszerű készpénz Központi Illetményhivatal útján. Kötelesség törvényszerű. III. sz. állás javadalma: törvényszerű készpénz és lakáspénz Központi Illetményhivatal útján. Kötelesség törvényszerű. Az egyik állás föltétlenül nővel, szükség esetén mindkét állás nővel tölthetik be. Iskola négytanerős. Pályázhatnak nők és férfiak. Tanító-házaspárnak előnyös. Vasút, posta, orvos, gyógyszerár helyben. Kellően felszerelt kérvények Lelkészi Hivatalhoz, Porcalsma küldendők. Az állások azonnal elfoglalandók. Pályázók kérvényükben jelezzék, melyik állásra pályáznak.

Tiszabees református iskolaszéke múlt év december 15-én megjelent pályázati hirdetését ismét meghosszabbítja 21 nappal, azzal a módosítással, hogy helyettesi minőségben nők is pályázhatnak. Külön figyelmet érdemel az a körülmény, hogy az állás minden tekintetben a legkiválóbbak közé tartozik.

Tunyogi református egyházközség pályázatot hirdet megüresedett II. sz. *tanítónői* állásra. Javadalma: lakás természetben, 30% helyi hozzájárulás és államsegély. Kötelesség: I—II. osztály vezetése, belmissziói munkákban segédkezés. Pályázati határidő 21 nap. Beruházás (villanygyümölcsfák) 80 P. Állás megválasztás után azonnal elfoglalható.

Tuzsér református egyházközsége e lap 1941 december 1-én megjelent 23. számában *kántortanítói* állásra közzétett pályázatát lemondás miatt 1942 február 15-ig megújítja.

Vésztői református egyházközség pályázatot hirdet a tizedik számú készpénzjavadalmazású *tanítói* állásra. Férfiak, nők egyaránt pályázhatnak. Pályázati határidő a hirdetés megjelenésétől számított három hét. A kellően felszerelt pályázati kérvények Lelkészi Hivatal címére küldendők.

ALKALMAZÁS.

Falusi földbirtokos édesapjával otthont nyujtana, családtagként, kényelmes lakásukban magános, szerény nyugdíjas középkorú *intelligens nőnek*, ki háztartásukat vezetni, mindenest segitséggel. Ajánlatot Balkó Lajosné Debrecen, Mester-u. 29. alá kéri.

Magános úriasszony keres rendszerető, megbízható, középkorú mindenest *józőnőt* február 1-re, hosszú bizonyítvánnyal. Cím: Bay Adámné, Debrecen, Kút-u. 8.

TARTALOM:

Harmadik rend? Szentpéteri Kun Béla
A kollégiumi akció első esztendeje. Jakucs István
Hírek az egyházmegyékből — Halottaink — Kölöntélek —
Hivatalos értesítés — Pályázati hirdetések —
Hirdetések

MISKOLCZY LAJOS
papi palást készítő
KASSA, Fő-utca 59.
UNGVÁR,
Pázmány Péter-u. 3.

Selyempalástot készít
már 140.— P-től kezdve,
süveget 15.— pengőért.

SESZTINA LAJOS
vasnagykereskedés
DEBRECEN

Alapította:
Sesztina János
1819-ben.

TELEFON: 20-06 és 15-43

IPARI-, MEZŐGAZDASÁGI-, HÁZTARTÁSI-,
GÁZOLTALMI- és LÉGVÉDELMI CIKKEK.

Alföldi Takarékpénztár Debrecenben
Ferenc József-út 16.

Betéteket előnyösen gyümölcsözöttet és azonnal kifizet. Kölcsönöket állandóan folyósít. — Mint a Futura főbizományosa, foglalkozik a termény-üzlet minden ágával. TELEFONOK:
Bank: 19-70. és 22-32. Terménysztyály: 28-66. szám.

Papi palástot és süveget
a közismert, közkedvelt hivatalos O. R. L. E. palástokat
jutányos áron készíti

Szénási Sándor
Hódmezővásárhely, Tavasz-u. 20. sz.

JÓ MINŐSÉG! PONTOS MUNKA! KEDVEZŐ FIZETÉS! FELTÉTELEK!
Református iparos.

A „**TAKARÉKOSSÁG**”
KERESKEDELMI RT.

kötelékébe tartozó cégek ma is változatlan feltételek mellett s zavartalanul állanak rendelkezésére mindazon mt. vásárlóknak, kik mindenkor pontos fizetményeik igazolására érvényes vásárlási utalvánnyal rendelkeznek!

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA
ORGONA- ÉS HARMÓNUMGYÁR RT.
PECS, József-u. 30.

Orgonák, harmónumok javítása, átépítése, új homlokzatok, villamos fűtőberendezések. — Meltányos feltételek, művészi kivitel.

Ma a legolesobb imakönyv

URAY SÁNDOR:
Édesanyám Imakönyve

második bővebb kiadása, új tetszetős formában
K a p h a t ó: Félvászonkötésben, ára . 1-40 P
Egészvászonkötésben, ára 2-— P
Bőrkötésben, ára. 6-— P

Megrendelhető a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben, Debrecen.

**MAGYAR ÁLTALÁNOS
HITELBANK**

DEBRECENI FIÓKJA

Plac-utca 45-47. Telefon: 23-70., 23-71.
FOGLALKOZIK A BANKÜZLET MINDEN ÁGÁVAL

DEAK FERENC úriszabó, magyar ruha készítő és papiszabósága. **Hódmezővásárhely**, IV., Feleki-u. 46. szám.

Az országos hírv Szántó I.-nek 1935. óta haláláig volt palást-, tógakészítő mestere. Készíték ORLE-formába szövetselyempalástot, süveget, tógát, övet, papi mellényt. Régit felújított. Felvidéki, erdélyi Tiszteletes Úrakkal, nem ORLE-formájú palástjait mérsékelt áron átalakított ORLE-formába. Elismerő- és ajánlólevelekkel, mintákkal szolgálok. Pontos időben, portómentesen szállítok elismert finom anyagokból és szép munkával. Református iparos.

Lelkész urak figyelmebe!!!

RÓZSÁSSY JÓZSEF építési vállalkozó
templomépítési, tatarozási és tervezési vállalat

tájékoztató költségvetésekkel, tervekkel, szaktanácsokkal díjmentesen szolgál, helyszíntre leutazik.

Kálvinista cég!

Vállalati összegének 2-5%-át a református lelkészúrvak javára adja
Számos elismerő és kintüntető bizonyítványok.

Tiszalók. Postafiók 11

Belvárosi Takarékpénztár Rt. fiókja, Debrecen
Ferenc József-út 53. Telefon: 28-40, 19-52.

Foglalkozik a banküzlet minden ágával:
betétek elhelyezése kölcsönök folyósítása
értékpanírok vétele és eladása.

REFORMÁTUS

**PAPI
PALÁST
ÉS SÜVEG**

KÉSZÍTÉSE
ELSŐRENDŰ
KIVITELBEN

**FÉNYES
ILONA**
RIMASZOMBAT